

Capitolul 1

Jeremiah era negru. Simțea acest lucru. Simțea cum soarele îl apasă greoi și fierbinte pe piele în miezul verii. Uneori i se părea că transpiră mărgele de ulei negru. Îi era cald în pielea lui, se simțea protejat. Iar în Fort Greene, Brooklyn – unde toată lumea părea a avea o nuanță sau alta de negru – se simțea bine când se plimba prin cartier.

Doar un singur pas. Făcea un singur pas afară și toată greutatea pielii părea să i se schimbe. Devenea mai apăsătoare.

Tovarășii cu pielea mai deschisă la culoare – mă rog, să zicem –, uneori se trezea făcând mișto de ei, în sinea lui. Dar toată lumea râdea. Toată lumea lua peste picior pe toată lumea. Aceiași tovarăși – *bang!* – îl luau și ei la mișto la fel de crud. Prietenul lui, Carlton, ce nume cretin – are mamă albă și tată negru, dar se jură că el e

sută la sută negru. Uneori joacă baschet și Carlton începe să bată câmpii despre cât e de negru Jeremiah. Fără strop de răutate. Așa se poartă unul în preajma altuia. Uneori râd atât de tare, încât li se preling lacrimile pe față. Râd și arată cu degetul și încearcă să mai găsească lucruri amuzante de zis. Așa stăteau lucrurile. Când Jeremiah și băieții lui pierdeau vremea împreună, pur și simplu *era* negru. Așa cum erau toți. Unii cu pielea mai deschisă la culoare, alții mai închisă, cu păr sârmos, cu păr cârlionțat, ba chiar câțiva tovarăși *cu chelie* – stăteau împreună și râdeau. În acele momente, se simțea liber – liber înlăuntrul pielii sale întunecate. Ca și cum ar fi sărbătorit-o – deschidea larg brațele și surâdea.

Uneori își amintea de bunica lui – cu mult înainte să fie răpusă de cancer –, care-l puneă să stea la umbră. „Nu vreau să te faci prea negru“, spunea ea. Pe-atunci era mic și se tot plimba între Brooklyn și partea de sud. Pe atunci nu știa nimic. Pe-atunci erau doar mama și tata sărutându-l și luându-și la revedere de la el, la aeroport. Mama îl ținea atât de tare de mână, încât se simțise stânjenit, apoi o stewardesă l-a preluat și l-a așezat pe locurile din față, ca să-l poată supraveghea, așa cum o rugase mama. Și-a amintit

de aripile avionului, o insignă de argint pe care i-o dăduse un pilot și prima lui masă servită pe o farfurioară de plastic. În avion erau mereu prăjituri, prăjituri adevărate și dulci, de felul celor pe care mama nu-l lăsa niciodată să mănânce acasă. Și apoi adormea și se trezea în sud, unde bunica îl aștepta întotdeauna plângând. Mereu plângea când îl vedea – plângea și râdea în același timp. Jeremiah a zâmbit, amintindu-și cum se arunca în brațele ei greoaie și se lăsa împresurat de parfumul ei de petale de trandafir.

Asta se-ntâmplase cu mult timp în urmă.

Jeremiah a cuprins mingea de baschet cu mâna stângă și a ridicat-o în față. S-a uitat fix la ea preț de-o clipă, apoi a driblat cu ea iute, de trei ori, pe trotuar. Își dorea ca bunica să mai fi fost în viață ca să-i poată spune că nu era un lucru rău. Că nu poți deveni *prea* negru. Și-a adus aminte de momentul în care tatăl lui îl dusese să vadă un film despre Black Panthers – toate acele coafuri Afro și pumni ridicați în aer. Jeremiah a surâs. Își dorea ca bunica să-i fi putut auzi când strigau „Negru e frumos“. Dar nu-i putuse auzi. Și crezuse în ce spusese atunci – că o persoană poate deveni *prea* neagră. Așa cum tatăl lui credea de fiecare dată când spunea: „Miah, ești negru. Ești

un luptător.“ Dar care era lupta? se tot întreba el. Unde era războiul? Mai târziu, când Jeremiah a văzut un desen animat cu o maimuță jucând baschet s-a simțit rușinat, de parcă maimuța aia era chiar el, cumva. Și atunci și-a dat seama că războiul era peste tot în jurul lui. Erau oamenii și reclamele care încercau să-l facă să se simtă ca și cum n-ar fi contat, care încercau să-l facă să creadă că a fi negru e ceva greșit.

Și acum, pe terenul de baschet, simțea mereu cât e de negru. Părea că-și părăsește propriul trup și aleargă la marginea terenului ca să se privească. Își vedea cvadricepsii încordându-se sub pielea neagră a coapselor, își vedea brațele maronii lungi întinzându-se după minge și felul în care i se mișcau gamba în timp ce zbura pe teren. Ura că urma să joace pentru Percy Academy. Nu, nu ura jocul de baschet, pe acesta îl adora, îl adorase dintotdeauna, nu-și amintea niciun moment din viața lui în care să nu-i fi plăcut senzația mingii în palmele sale. Dar ura faptul că urma să joace pentru Percy. Percy cel strălucitor de alb. La antrenamentele din presezon, ridica uneori privirea și vedea toate chipurile acelea albe din jurul lui. Da, erau Rayshon și Kennedy, care erau negri. Dar era ceva diferit. Rayshon și

Kennedy veneau dintr-o altă lume. Da, băteau cuba și schimbau priviri complice când coechipierii lor spuneau câte-o tâmpenie. Dar seara se-ntorceau acasă în lumi diferite. Kennedy locuia în ansamblul Albany Houses din Brownsville. Rayshon locuia în Harlem. Jeremiah s-a încruntat. Nu voia să fie snob.

„Am umblat peste tot prin lume“, și-a spus el. „Am fost în India, în Maurițius și-n Mexic. Datorită acestui lucru sunt diferit. Diferit de ei. Diferit de-o mulțime de oameni – negri sau albi.“

Și știa ce va urma în iarna aceasta – primul sezon în echipă. Știa că se va uita în tribune și va zări și mai multe chipuri albe – sute de chipuri, încurajându-l pe el și Percy Academy. Părea greșit – cumva un clișeu. De ce nu-i plăcuse tenisul? De ce nu-i vârase cineva o rachetă sau o crosă de golf în mâini? Nu era ca și cum ar fi existat vreun teren de tenis sau de golf în apropiere – în fine, în Fort Greene Park erau niște terenuri, dar aveai nevoie de un permis și de un partener. Practic, trebuia să știi ceva despre sportul respectiv înainte să-ți iei inima-n dinți și să-l încerci. Și când era mititel, nimeni nu murea de dragul terenurilor de tenis. Dar întotdeauna se juca baschet undeva, un grup de indivizi se întâlneau prin parc,

cineva punea un tomberon pe trotuar pe post de coș pentru aruncări libere, o scară de incendiu slujea, cu spațiile dintre treptele sale, ca loc prin care să treacă o minge.

Jeremiah a așezat mingea jos și s-a uitat la dosul palmelor sale, la locul din jurul încheieturilor degetelor, unde pielea era mai închisă la culoare decât în rest. Când era mic, mama lui îi spunea mereu: „Unde e copilașul meu negru, cu ochi frumoși și căprui?” Iar el alerga spre ea. „Aici sunt“, striga el când mama îl ridica deasupra capului.

Oamenii îi spuneau întotdeauna că are ochi frumoși. Chiar și străinii. Mai ales fetele. Ochii lui aveau o nuanță cafenie, aproape verde. I se păruse dintotdeauna că ochii lui arătau ciudat pe fondul pielii întunecate. Uneori se studia în oglindă și se-ntreba dacă e sau nu e atrăgător. Da, știa că fetele se uită tot timpul după el – dar nu prea aveau de unde alege în Fort Greene, așa că erau, probabil, disperate. *Negrul e frumos. Nu te face prea negru. Maimuță neagră. Unde e copilașul meu cel negru? Ești un bărbat de culoare. Ești un luptător.*

Jeremiah a oftat și s-a uitat în jurul lui. Toate lucrurile pe care i le spuneau oamenii – da, le

Dacă te apropii

auzise la nesfârșit. Dar uneori, când se uita în oglindă, n-avea idee cine este și de ce exista pe această lume.

Și acum, colac peste pupăză, cunoscuse o fată.

Capitolul 2

Ploua în după-amiaza în care l-am întâlnit pe Jeremiah. O ploaie grea, tăioasă, care dura de patru zile. Mergeam încet spre casă, prin ploaie, cu o umbrelă pe care o cumpărasem de pe stradă, pentru trei dolari, și care de-abia mă apăra de picăturile de apă.

Portarul nostru, Henry, mi-a făcut semn când m-a văzut, apoi s-a repezit spre mine, ridicând o umbrelă supradimensionată peste a mea. Locuiam la intersecția străzilor 88 cu Central Park West de când eram bebeluș. Și tot de când eram bebeluș, Henry venea întotdeauna în goană când ploua, părăsindu-și postul, și ne întâmpina cu o umbrelă supradimensionată în mâini. Nu conta dacă aveam propriile noastre umbrele.

I-am zâmbit lui Henry. Era înalt și tăcut, cu părul castaniu și ondulat acum cărunt și cu

pielea atât de palidă, încât îi vedeai venele ce-i străbăteau tâmpolele.

— Prima ta zi la o școală nouă, Ellie, a zis Henry.

Am dat din cap. Nu puneam niciodată întrebări – mai degrabă făcea afirmații.

— Cum de ți-ai dat seama?

— Uniforma. Arăți ca mine în ea.

M-am uitat la uniforma mea de la Percy, întrebându-mă dacă administrația știa că sacourile vișinii și fustele gri pe care trebuia să le purtăm erau asemănătoare cu cele purtate de mulți dintre portarii din oraș.

— Cred c-o să mă obișnuiesc cu ea, nu-i așa? Henry mi-a făcut cu ochiul.

— O să fii surprinsă cât de repede. Percy, corect.

— Mă simt ca o reclamă ambulantă pentru școala asta, am zis.

Henry a râs și s-a întors la locul lui de lângă ușă.

— Ne vedem mai târziu, Ellie.

Ușa liftului s-a deschis repede. Am intrat și am așteptat să se închidă, numărând lent și șoptit. Când a pornit din nou, am închis ochii și m-am gândit la Jeremiah.

Mă holbam la orarul meu, încercând să-mi dau seama unde era sala 301 sau așa ceva – mă uitam când la orar, când la numerele de pe uși și m-am ciocnit de el, iar manualele de matematică și de științe mi s-au împrăștiat pe jos. Apoi el și-a cerut scuze și eu mi-am cerut scuze și amândoi ne-am aplecat în același timp să le ridicăm. Și apoi pur și simplu ne-am oprit și am izbucnit în râs.

Atunci și-a rostit numele – Jeremiah – și cântecelul ăla tembel despre broasca-bou mi-a venit în minte imediat.

— Ca pe broasca-bou?

— Da, a zâmbit el. Ca pe broasca-bou.

Nu-mi puteam lua ochii de la el, de la zâmbetul și părul lui. Nu văzusem asemenea bucle niciodată. Avea păr des, negru, care i se revărsa pe umeri. Voiam să-i ating pletele, să-i ating chipul. Voiam să-l aud rostindu-și din nou numele. Preț de o clipă, ne-am uitat unul la altul, dar niciunul nu a spus nimic. Avea un aer familiar, un lucru pe care-l mai văzusem. Am clipit, dintr-odată stânjenită, și m-am întors cu spatele la el.

Apoi Jeremiah s-a ridicat și m-am ridicat și eu.

— Păi... la revedere. Cred că... cred că ne mai vedem pe-aici, a spus el încet, privindu-mă lung

înainte de a se întoarce și a se îndepărta pe coridor, cu codițele legănându-i-se ușor pe umeri.

— Jeremiah, am șoptit, îndepărtându-mă de el.

Îi puteam simți numele cum mă împresoară, de parcă m-aș fi învăluit în ceața lui misterioasă, în ceața misterioasă a lui Jeremiah.

Atunci m-am oprit și m-am uitat peste umăr. Se uita *la mine* cu un soi de privire uluită. „Jeremiah“, mi-am spus, zâmbind. Jeremiah mi-a surâs și el, apoi mi-a făcut cu mâna și a intrat în clasa din capătul culoarului.

*

Apartamentul nostru ocupă ultimele două etaje. Înăuntru seamănă mai degrabă cu o casă, nu cu un apartament, are ferestre înalte, un șemineu în living și scări ce duc la dormitoare. Am intrat pe tăcute, apoi am urcat tiptil la mine-n cameră. Afară, tunetele bubuiau zgomotos. Totuși ploaia cădea alinător, consistent. Ca și cum avea de gând să plouă la nesfârșit. Ca și cum ar fi rămas întotdeauna aici.

M-am descălțat lângă dulap, apoi m-am așezat pe pat ca să-mi scot șosetele ude learcă. Din camera mea, dacă stau întinsă-n pat, văd mașinile

care trec de-a lungul străzii Central Park West. Sunt grăbite să ajungă undeva. Toată lumea din New York e grăbită. Vezi oameni de afaceri mergând repede, cu capetele plecate, cu manșetele pantalonilor fluturând în jurul gleznelor. Nu se uită la nimeni. Odată am urmărit un bărbat – am mers atât de aproape de el, ca și cum aș fi fost fiica lui –, dar nu s-a uitat nici măcar o dată spre mine și nu m-a remarcat. Mi-a părut rău pentru el – că putea merge prin lumea asta fără să privească în stânga sau în dreapta.

Singur.

Am oftat și m-am întins pe pat. Unii oameni își aveau prietenii în jurul lor tot timpul. Uneori, când grupurile de fete treceau pe lângă mine chicotind, mi se puneau un nod în stomac. Voiam și eu asta. Dar în același timp n-o voiam. Marion spune că asta se-ntâmplă pentru că m-am născut la foarte mult timp în urma tuturor. Gemenii, Anne și Ruben, aveau deja zece ani când am venit eu pe lume, iar fratele meu Marc și sora mea Susan erau deja la studii postliceale. Spune că m-am obișnuit de timpuriu să fiu singură. Și această casă – tăcută, cu toate camerele ei pustii. Uneori mă plimbam prin ea încet, atingând pereții fostelor încăperi ale surorilor și fraților

mei, întrebându-mă cum ar fi fost să cresc într-o casă plină cu oameni. Și, în unele după-amiezi, stând la cafeneaua din colț, mâncând cartofi prăjiți și citind, voiam să mă iau singură în brațe. În acele zile, să fiu singură era ceva complet, potrivit și bun.

Jeremiah. El la cine s-a dus acasă? Își amintea de mine? Văzuse oare și el acel lucru pe care-l văzusem eu când ne-am uitat unul la celălalt? Ce era lucrul acela?

Odată sărutasem un băiat – un băiat pe nume Sam, în clasa a șaptea. Avea aparat dentar și asta îl făcea sâsâit. Când era în preajma mea era mereu emoționat și șovăitor, oferindu-se să-mi care cărțile și să-mi cumpere suc. Îmi plăcea de el, îmi plăcea cum se bâlbâia și-și muta privirea de la mine. Într-o zi pur și simplu l-am sărutat, m-am aplecat în timp ce stătea lângă mine, povestindu-mi poticnit despre iahtul tatălui său. Nu mai sărutasem pe nimeni pe buze până atunci, iar buzele lui Sam mi s-au părut uscate și tari. Dar, în același timp, calde și dulci. Am stat acolo, în parc, cu buzele lipite, până când Sam s-a desprins de mine. După aceea, m-a evitat.

Întinsă așa în pat, m-am întrebat unde era acum. Bunul și bătrânul Sam, care s-a speriat

de mine dintr-odată, care s-a speriat de un sărut. M-am întrebat când voi mai săruta pe cineva. M-am întrebat dacă acel cineva va fi Jeremiah.

— Elisha, m-a strigat mama de jos. Ai de gând să-ți petreci toată după-amiaza în camera aia?

— Poate că da, i-am răspuns, tot strigând.

M-am ridicat în capul oaselor și mi-am netezit cu mâna pliurile fustei gri de la Percy înainte să o scot de pe mine. N-am purtat niciodată uniformă. Aceasta atârnase în dulap toată vara, acoperită de plasticul de la curățătoria chimică. O singură dată o probasem pentru Marion și pentru tata și ei zâmbiseră și mă puseseră să mă răsucesc și așa mai departe. Cu toate acestea, mi se părea ciudat să intru într-o școală plină cu oameni îmbrăcați exact ca mine.

— Elisha, m-a strigat din nou Marion. Vino jos și povestește-mi despre prima ta zi.

„Am cunoscut un băiat“, voiam să țip. „Îl cheamă Jeremiah.“

— Mă schimb, Marion. O să cobor la cină.

— Păi, e aproape ora cinei.

*

În salon, Marion așezase masa pentru două persoane. O lumânare subțire și albă se topea